

פחד דוד

פרשת
צו

"ניסן
תש"פ

1019

שבת הגדול

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

6:44 | 6:33 | 6:40 | 6:25

הדלקת
נרות

7:39 | 7:40 | 7:40 | 7:38

מוצאי
שבת

8:17 | 8:17 | 8:16 | 8:17

רבינו
תם

הילולא
דצדיקיא

י- רבי שלום משאש
רבה של ירושלים

יא- רבי הלוי הורביץ
השל"ה הקדוש

יב - רבי שמשון דוד
פינקוס (וב"ב)

יג - רבינו יוסף קארו

יד - רבי יוסף צבי הלוי
דינר ראב"ד לונדון

טו - רבי שמואל הלוי
וואזנר

טז - רבי שמחה זיסל
ברוידא

ראש ישיבת חברון

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלו"ך רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלו"ך רבי חיים פינטו זיע"א

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

עשיית המצוות באש ההתלהבות

דרכו ועל התנהגותו.

משראה זאת בעל האכסניה - עצר בעדו וביקש למונוע מכך בטענה שמדובר ביהודי בור ועם הארץ, אשר לא למד ולא שנה לאחר שבהיותו כבן שבע שנים לערך נחטף מידי הוריו יחד עם ילדים אחרים ונלקח לסיביר. עד גיל שמונה עשרה גדל בין איכרי המקום ולאחר מכן גויס לצבא הצאר ניקולאי למשך עשרים וחמש שנה, לא ייפלא אפוא כי התנהגותו כה גסה, ועל כן אין טעם לנסות ולהוכיחו והדברים וודאי ייפלו על אוזניים ערלות.

אולם החפץ חיים דבק בעמדתו, מעוניין הוא לשוחח עימו ומשוכנע שכבר ימצא את הדרך לליבו. ניגש הוא אליו והושיט ידו לברכת "שלום עליכם", ובנעימה ידידותית ולבבית פתח ואמר "שמעתי עליך שבתור ילד קטן נחטפת מבית הורך וביחד עם ילדים אחרים נלקחת לסיביר הרחוקה. גדלת בין גויים ולא זכית ללמוד - ולו אות אחת מן התורה. למעשה עברת את הגיהנום בזה העולם, לאחר שהרשעים ביקשו לא פעם להעבירך על דתך ואילצו אותך להתגאל במאכלות אסורים. ולמרות כל זאת, נותרת יהודי, לא השתמת! מאושר הייתי אם היו לי זכויות כשליך, והייתי בן העולם הבא כמותך. דע לך כי מקומך בעולם האמת הוא נשגב ביותר, שם תזכה לשהות במחיצת הצדיקים וגאוני עולם. אין זה דבר של מה בכך, לסבול ייסורים שכאלו למען היהדות ולמען כבוד שמים במשך עשרות שנים רצופות, וזהו ניסיון גדול יותר משל חנניה מישאל ועזריה..."

דמעות נקו בעיניו של החייל לשעבר. הוא נודעזע מן המילים האמיתיות והלבביות שנבעו מלב טהור, ואשר החיו את נשמתו המיוסרת.

משנודע לו מיהו העומד לפניו - פרץ בבכי עז והחל לנשק את ידיו של הצדיק.

נענה החפץ חיים ואמר "אדם שכמוך שזכה להימנות על הקדושים שמוסרים נפשם בחיים חיותם, על קידוש ה'. אם תקבל על עצמך לחיות מעתה את שארית ימיך כיהודי כשר - לא היה אדם מאושר ממך עלי אדמות!".... ואכן, היהודי הזה לא עזב את החפץ חיים עד שנעשה לבעל תשובה וצדיק גמור.

הנה זוהי דוגמא מאלפת המלמדת אותנו כי הניצוץ הטהור טמון עדיין בליבו של כל יהודי ואף אם הוא רחוק מאוד מן התורה והמצוות, עדיין נשמתו קשורה ומחוברת בעבותות אהבה אל הקדושה ששרתה בהר סיני, והקדושה הזו מושרשת בתוכו. וכאשר מעוררים אותו לתורה ונופחים בו רוח חיים - תיכף מתעוררת אותה הארה והוא נהפכת לשלהבת גדולה.

ועל האדם לדעת כי אם ישתדל לשמור את מצוות ה' וללכת בדרכיו ולשמוע בקולו, מובטח לו כי סיעתא דשמיא תלווהו בכל דרכיו ובכל אשר יפנה ויעשה ישכיל ויצליח, ולעולם לא תצא תקלה מתחת ידיו.

ויהי רצון שחפץ ה' בידינו יצליח ללמוד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי התורה הזאת, אמן ואמן.

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה" (ויקרא ו, ב)

כותב רש"י - אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות. אמר רבי שמעון בר יוחאי, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כיס, עד כאן.

בידוע שהיה לכהנים רווח מסוים מכל קרבן, הם היו מקבלים חלק מבשר הקרבן מלבד בקרבן העולה, שהיה נשרף כליל על גבי המזבח ועור העולה בלבד היה לכהנים, וחששה התורה שמא הם יתעצלו בהקרבתה לכן הוצרכה התורה לזרז אותם חרף העובדה שיש להם חסרון כיס.

וכמובן שיש בתורתנו הקדושה מוסר השכל רב, ולקח לדורות עולם. וגם כיום בעוונותינו שחרב המקדש עלינו ליטול מכאן דרך בעבודת ה'. שיזרו האדם עצמו בעשיית רצון ה' יתברך ולא יתעצל בהם. וגם במצוות שיש לו מהם כביכול חסרון כיס ואין לו מהם הנאה כלשהי, ועליו להוציא מעות בעבורן, אם זה בקניית תפילין מהדורות או אתרוג מהודר. וכן במצוות הצדקה וגמילות חסדים עליו להיזהר מאוד לבל יפתהו יצרו לאמור שיחסוך בהוצאות ויקיים את המצווה רק בכדי לצאת ידי חובה ולא מעבר לכך. אלא יסלק את היצר הרע לצדדים ויזרו עצמו לדבר ה' כי צו לשון זירוז הוא, וייתן ממון מכיסו ברצון ובשמחה כדי לקיים את מצוות ה' יתברך.

גם מקרבן העולה שהייתה נשרפת כליל לה', למדים שכל מעשיו של האדם אף הם צריכים להיות כליל לכבוד ה' יתברך וגם כאשר הוא אוכל, שותה וישן או מתעסק בצרכיו הגשמיים - יכוון בדעתו שהוא עושה זאת לא להנאת עצמו אלא בכדי שיהא לו כח ובריאות לעבודת ה' יתברך ויוכל להמשיך בעבודת הקודש ביתר שאת. ואז נמצא שאף מעשיו הגשמיים ייעשו כולם להיות קודש לה' ולשם שמים.

עוד נאמר (שם ו, ב) "ואש המזבח תוקד בו" לא נאמר תוקד עליו, אלא "תוקד בו". ככהן המקריב את הקרבן. ומכאן נלמד שבשעה שהאדם מקיים את רצון ה' ואת מצוותיו - עליו לעשותן בהתלהבות של קודש וכאילו אש בוערת בעצמותיו בבחינת "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך". כך שכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו יהיו כולם כשלהבת אחת גדולה לעשות את רצון הקב"ה. ולא יקיים את מצוות ה' בעצלתיים וברפיון ידיים, או בעל כורחו כמצוות אנשים מלומדה. אלא באהבה וברצון, בזריזות ובשמחה כשכל מטרתו רק כדי לעשות נחת רוח ליוצרו.

מין החפץ חיים זיע"א היה נוהג לנדוד מעיירה לעיירה וממקום למקום בכדי למכור את ספריו. פעם אחת נקלע הוא אל האכסניה בוויילנא, שם נגלה לעיניו יהודי גס ומגושם אשר התיישב בסמוך לשולחן וביקש מן המשרתת שתגיש לו מיד נתח אווז צלוי וכוס משקה חריף.

בתאוה מרובה נטל את נתח הבשר והכניסו לפיו מבלי לברך, ולאחר מכן לגם מן המשקה החריף לגימות קולניות. כל אותה עת עמד החפץ חיים זצ"ל מן הצד, כשהוא נרעש ונדהם מן המחזה שנגלה לנגד עיניו, ומכיוון שלא יכול היה לעצור בנפשו - ביקש לגשת אל האדם הזה ולהעיר לו על

הלכות החג

תקציר דיני הגעלת כלים

צריך לרוחצם היטב מכל לכלוך וחלודה. וכן מכסה הסירים והידיות טעונים הגעלה.

ה. ידיעות הכלים המחוברים ע"י מסמרים, יש להסיר מהם כל לכלוך קודם ההגעלה, ולשוטפם בסבון. וכן בניצב של הסכין המחובר ע"י מסמרים. וטוב יותר לקנות סכין לפסח.

ט. חצובה, שמניחים עליה את הסיר, יש לנקותה ולהגעילה ברותחים, ואם עירה מכלי ראשון הוכשרה בכך, וכן הדין לכיריים של גז, וכן למקום האש עצמו, שיגעילם אחר ניקוי היטב.

י. פלטה חשמלית די שישפוך עליה רותחים מכלי ראשון, לאחר שינקה אותה היטב.

יא. מחבת שמטגנים בה עם שמן, דיה בהגעלה, ואינה צריכה ליבון. ומחבת שמטגנים בה בלי שמן כלל, אין להכשירה בהגעלה. וכיון שא"א בליבון לא ישתמש בה בפסח.

יב. קערות וצלחות של מתכת וכפות, שדרך להשתמש בהם בכלי שני, הכשרם בכלי שני. ואם עשו להם הגעלה, או עירוי מכלי ראשון, כל שכן שהוכשרו בכך.

יג. שיניים תותבות יש לנקותם מחמץ בעין, וטוב שיערה עליהם מים חמים מכלי ראשון.

יד. כלי חרס לא מועיל להם הכשר, אם השתמשו בהם בחמין במשך השנה, ולכן יש להצניעם במקום מיוחד שלא יבואו להשתמש בהם.

טו. כלי פורצליין דינם ככלי חרס, ואם השתמשו בהם בחמין, אין להם הכשר. וכל שכן בכלי חרסינה המצופים כעין פורצליין.

טז. הכיור שרוחצים בו הסירים והצלחות, אפי' הוא מחרסינה, יערה עליו רותחים ומותר להשתמש בו בפסח. וכן שיש של מטבח, יערה עליו רותחים. ויש מחמירים לצפותו בנייר כסף בפסח.

יז. כלי זכוכית אינם בולעים ואינם פולטים כלל, ואינם טעונים הכשר לפסח כלל, אפי' היה בהם משקה חמץ זמן רב. ומנהג האשכנזים להחמיר בכלי זכוכית כמו בכלי חרס.

א. כלים שמשתמשים בהם בחמץ, אסור להשתמש בהם בפסח מבלי שיכשיר אותם תחילה, ומשעת איסור אכילת חמץ בערב פסח אסור להשתמש בהם בלי הכשר. וכפי תשמישו של הכלי כך היא צורת הכשרו, וכמו שיתבאר להלן.

ב. בכל כלי הולכים אחר רוב תשמישו לענין הכשרתו לפסח, שאם השתמשו בכלי זה ברוב פעמים באמצעות רוטב, הכשרו בהגעלה. ואם רוב פעמים השתמשו בו ביבש, כמו תבניות של תנור חשמלי, הכשרו בליבון. ואולם כלי שרוב תשמישו היה בהיתר, ופעם אחת השתמשו בו בחמץ, אין הולכים בזה אחר רוב תשמישו, אלא כלי זה צריך הכשר.

א. ולכן מיחם של מים חמים שנותנים עליו חמץ, כגון חימום עוגות, חלות ובורקס, אין להשתמש במיחם זה בלי הכשר לפסח כדת. כך למשל גם סכין המיוחדת לחיתוך לחם, אם השתמשו בסכין זה פעם אחת לחיתוך עוגה חמה, וכדומה, צריך להכשיר את הסכין. וכן תיון המשמש למי-תה בלבד, אם הוא נגע בלחם כשהוא חם, צריך הכשר כדת.

ג. שפודים שצולים בהם בשר על האש, ופעמים שמערבים בהם חמץ, הואיל ודרך תשמישם בלי אמצעות נוזלים, טעונים ליבון באש עד שיהיו ניצוצות של אש ניתזים מהם. אבל הגעלה אינה מועילה להם.

ד. תבניות שאופים בתוכם חלות ועוגות, טעונים ליבון באש עד שיהיו ניצוצות אש ניתזים מהן, ולכן התבניות של תנורי אפייה חשמליים, יש ללבנם באש או להחליפם בתבניות חדשות.

ה. תנור חשמלי יש לנקותו היטב עד כמה שהיד מגעת, ולהומנע מלהשתמש בו עשרים וארבע שעות קודם ההכשר, ואחר כך ידליקו את התנור בחום הגבוה ביותר שאפשר, וישאירוהו דולק כשעה. ומעיקר הדין די בזה.

ו. סיר-עוגה שאופים בו חמץ, אין לו תקנה בהגעלה, ומכיון שאי אפשר ללבנו שמא יפקע באש, אין להכשירו לפסח.

ז. סירים שמבשלים בהם על האש, טעונים הגעלה, וקודם

במרה מפטירין

הפטרת השבוע

"וערבה לה' מנחת יהודה" (מלאכי ג)

הקשר לפרשה:

בהפטרה מוזכר שה' ישלח לנו את אליהו הנביא לבשר על הגאולה, וזה מענין 'שבת הגדול' שבו שלח ה' את משה רבינו ע"ה לבשר לבני ישראל על הגאולה הקרובה מארץ מצרים.

נצור לשונך

מחלל כבוד שמים

תולה ארץ על בלימה

איסור לשון הרע הוא אפילו אם מגנה אותו בפני ישראל, וכל שכן אם מגנה בפני נכרים, שאז עונו גדול הרבה יותר. כי מלבד שהוא מבזה כבוד ישראל על ידי זה, עוד הוא גורם בזה רעה רבה לחברו, כי אם יספר על חברו בפני ישראל ענין גנות, לא יחליט תיכף לדבריו, אבל אם יספר על ישראל בפני נוכרי, תיכף יפרסם דבר זה בפני כל, ויגרום לו היזק וצער מזה.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

שבת זו נקראת 'שבת הגדול' מפני שעם ישראל נזדרזו לעשות את רצון הבורא יתברך שציווה עליהם לקשור את השה בכרעי המיטה ולשוחטו לעיני מצרים.

ובודאי שבקיום מצווה זו היה כביכול חסרון גדול לבני ישראל שהתבטא לא בחסרון כיס, אלא יותר מכך - חסרון של החיים, שהרי המצרים ביקשו לכלות בהם את זעמם ולהרגם נפש על שביזו את אלוהיהם וטבע האדם להתעצל בדבר שיש לו בו חסרון. אך בני ישראל התגברו על יצרם הרע ובמסירות נפש גדולה שמעו לקול ה' ובזריזות מרבית קשרו את השה לכרעי המיטה על אף שחייהם היו נתונים בסכנה. וזוהי דוגמא מוחשית לנו ולזרעינו לדעת כיצד עלינו לעבוד את הקב"ה במסירות ובנאמנות ולקיים את מצוותיו בזריזות, על אף החיסרון שבקיום המצווה, לכן נקראת שבת זו בשם 'שבת הגדול'.

ואת המידה הנפלאה הזו - הזריזות בעבודת ה' ירשו בני ישראל מאברהם אבינו ע"ה אשר גם הוא בערב פסח נזדרז מאוד במצוות הכנסת אורחים במסירות נפש, בשעה שבאו אל ביתו שלוש המלאכים שנדמו כערבים. ואברהם אבינו ע"ה על אף היותו ביום השלישי למילתו והיה תשוש וחלש ובכל זאת לא חס על בריאותו וקם להכניסם אל ביתו ולשרתם ולהאכילם ולהשקותם, והכל בזריזות ובמהירות כאילו היה עלם צעיר לימים, וכפי שהפסוקים מדגישים "וירץ לקראתם... וימהר אברהם... ויאמר מהרי שלש סאים... ואל הבקר רץ אברהם... וימהר לעשות אתו". לפי שידע אברהם שהיצר הרע יפריע לו בקיום המצווה וירפה את ידיו לקיימה בעצלות מפני חסרון הבריאות שבגופו, ולכן נתגבר עליו ועשה הכל בזריזות ובמסירות גדולה כדי למגר ולסלק מקרבנו את מחשבתו הרעה של יצר הרע. ובני ישראל ספגו אל ליבם הטהור את מידת זריזותו של אברהם ואת מסירות נפשו בקיום מצוות ה' יתברך ואף הם הלכו בעקבותיו.

פניני הפרשה

אבות ובנים בדרך אחד

"צו את אהרן ואת בניו" (ויקרא ו, ב)

תיבת "צו" היא בעצם לשון חיבור - צוותא.

ויש בכך רמז גדול וחשוב בעבודת השי"ת, כפי שביאר בעל ה'אמרי חיים' זצ"ל, שבאה התורה ללמדנו שיש לחבר את אהרן הכהן ואת בניו בצוותא חדא, היינו שהאבא והבנים יהיו בצוותא וילכו בדרך אחד.

לגרום לעני נחת רוח

"תפיני מנחת פתים" (ויקרא ו, יד)

יסוד גדול וחשוב מלמדת אותנו התורה ביחס לעני - והיא מידת הרחמים. הרי התורה ציוותה אותנו "פתות אותה פתים" - פתיתה זו נועדה שתיראה כאילו היא מכילה כמות גדולה. ומדוע?

בספר 'דרכי מוסר' מבואר בשמו של רבי אהרון בקשט זצ"ל, שכאשר העשיר מביא קרבנו, והקרבן הוא שור, אזי בגלל גדולו של השור לוקח זמן רב עד שנשרף. עובדה זו הייתה גורמת לעני חלישות הדעת.

ובגין כך באה התורה וחסה על כבודו של העני ולכן אמרה התורה "לא יבדיל", כלומר שיש לשרוף את קרבנו של העני - העוף יחד עם הנוצות וכתוצאה מכך תימשך שריפת קרבנו זמן רב יותר וממילא לעני תהיה נחת רוח.

ומכאן אנו למדים עד כמה התורה רוצה להרים את רוחו של העני שלא יהיה שבור ונכנע - ולהיפך מצד השני רואים איך התורה דואגת שהעשיר לא יתגאה בעושרו, כי תועבת ה' כל גבה לבב.

ניסיך שבכל יום עמנו

"ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל" (ויקרא ז, טו)

שאלו לאדמו"ר רבי אברהם מרדכי מגור זצ"ל:

מה טעם נאכל קרבן תודה רק ליום אחד, שלא כמו שאר קרבנות שהם נאכלים לשני ימים ולילה אחד?

וכך השיב האדמו"ר, כמובא בספר 'ממעיינות הנצח':

הנה ידוע שקרבן תודה מביאים אותו על נס, והרי בכל יום ויום מתרחשים אתנו נסים חדשים - ואם כן כיצד אפוא יאכלו מקרבן שהובא על נס של אמש מקרבן תודה שמובא על נס של היום...

בפרוס עלינו
חג הפסח חג הגאולה
הננו משגרים בזאת ברכותינו ואיחולינו
קמיה רבני ואברכי המוסדות,
ולכל המסתופפים בחצרות מוסדותינו,
ולכל כלל ישראל

חג פסח כשר ושמח שנזכה לחוג את חג המצות בשמחה ובדיעות

ונזכה במהרה לקיום הברכה
"ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים
אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון.
ונודה לך על גאולתינו ועל פדות נפשנו"
במהרה בימינו אמן.

כעתירת
מערכת "בחצרות החיים"

מוסדות "פניני דוד" ירושלים
מוסדות "חברת פינטו" ליון
מוסדות "אורות חיים ומשה" אשדוד
מוסדות "מקדש לדוד" רעננה
מוסדות "אור חיים ומשה" פריז
מוסדות "חברת פינטו":
ארגנטינה • מכסיקו • ניו יורק

בית המדרש פניני דוד ירושלים

הודעה משמחת!!!

כ"כ מו"ר רבי דוד חנניה פינטו
שליט"א יחדש את קבלת הקהל
בפניני דוד ברח' בית וגן

כ"כ נפתח
בקרוב שיעור
שבועי לנשים

הוספנו שיעורים בכל
שעות היום בעברית
ובצרפתית ובדף היומי